

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өмнөговь аймгийн Цогцэций сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ӨМА-2024/14/НА-СТА-ТТЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Даланзадгад хот 2023 он</p>	<p>Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр Утас: 70533539 Цахим хаяг: usukhbayarts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Т.Хонгорзул Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Ж.Болормаа Утас: 70533552 Цахим хаяг: Bolormaaaja@audit.gov.mn Аудитор: Ө.Болортуяа Утас: 70533552 Цахим хаяг: Bolortuyau@audit.gov.mn</p>
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга
- 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа
- 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин
- 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал
- 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт
4. Аудитын тайлан
- 4.1 Ерөнхий зүйл.....
- 4.2 Материаллаг байдал.....
- 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт
- 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал
- 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
- 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....
5. Аудитын илрүүлэлт
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон 304 тоот, 3 дугаар баг,
Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (976) 7053 3539, Цахим хуудас: www.audit.mn
Цахим шуудан: umnugovi@audit.gov.mn

2024.02.25 № 301

танай _____ -ны № _____ -т

ЦОГТЦЭЦИЙ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Г.БАЦМАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Цогтцэций сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Цогтцэций сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд суманд дотоодын цэргийн 810-р анги шинээр үүсгэн байгуулагдсан байна.

Аудитын гол асуудал

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолоор 56,067,399.5 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлэхээр баталж, гүйцэтгэлээр 51,993,526.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлсэн байна.

Бусад асуудлыг хэсэг

Энержи ресурс ХХК-тай хамтын ажиллагааны гэрээ байгуулж, 2000 өрхөд 4000 тн, 10 аж ахуйн нэгж, байгууллагад 3000 тн нүүрс үнэ төлбөргүй олгосон байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

016020509

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ӨСӨХБАЯР

АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан мянган төгрөгөөр

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		6,608,980.25	8,851,152.60
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3а, 3б	5,619,818.82	6,762,281.22
33	АВЛАГА	5а, 5б, 6а, 6б	36,548.68	74,157.56
34	УРЬДЧИЛГАА	7а, 7б	1866.415	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	8а, 8б, 8в	897,424.93	1,334,095.77
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	9а	53,321.40	680,618.05
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		18,306,469.60	23,754,899.56
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12а, 12б, 12в	18,306,469.60	23,754,899.56
39200	Биет хөрөнгө		16,858,831.93	22,307,957.56
39300	Биет бус хөрөнгө	13	1,447,637.67	1,446,942.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II		24,915,449.84	32,606,052.16
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		4,574,644.36	6,152,751.51
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	15а, 15б	421,180.36	671,130.81
41300	Өглөг	17а, 17б	421,180.36	671,130.81
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		4,153,464.00	5,481,620.70
42200	Урт хугацаат зээл	20а, 20б	4,153,464.00	5,481,620.70
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		20,340,805.48	26,453,300.66
51	Засгийн газрын хувь оролцоо		20,340,805.48	26,453,300.66
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал		6,566,702.74	6,566,702.74
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө		6,566,702.74	6,566,702.74
51200	Хуримтлагдсан үр дүн		13,614,472.65	19,771,026.28
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		159,630.08	115,571.64
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V		24,915,449.84	32,606,052.16

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан мянган төгрөгөөр

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)		47,151,569.94	59,554,761.98
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		31,551,099.55	51,277,743.16
110	Орлогын албан татвар		19,545,971.24	37,703,867.49
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		19,731,150.74	37,903,837.45
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		-185,179.50	-199,969.96
113	Хөрөнгийн албан татвар		7,938,581.17	9,139,918.09
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж		4,066,547.14	4,433,957.59
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1а, 1б	5,838,455.23	6,307,787.70
120	Нийтлэг татварын бус орлого		5,746,169.29	6,282,112.51
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		9,762,015.15	1,969,231.11
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2а, 2б	39,458,764.98	51,920,058.33
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		39,458,764.98	51,920,058.33
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		5,547,142.17	7,498,701.38
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		538,168.21	728,016.75
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		70,973.53	91,610.14
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		647,493.78	204,088.73
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		310,693.70	1,733,879.46
2105	Нормативт зардал		2,160.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		181,167.85	82,156.50
2107	Томилолт, зочны зардал		2,307.30	5,004.10
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		1,148,037.37	760,984.43

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		2,646,140.43	3,892,961.28
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		33,647,622.81	44,361,356.95
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		0	0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)		7,692,804.96	7,634,703.65
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		21,416,018.79	1,522,208.47
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)		-13,723,213.83	6,112,495.18

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан мянган төгрөгөөр

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	22,723,077.98	33,265,705.05
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	4,614,608.50	798,314.25
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	27,337,686.48	34,064,019.31
9	Тайлант үеийн үр дүн	-13,723,213.83	-13,723,213.83
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	13,614,472.65	20,340,805.48
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	13,614,472.65	20,340,805.48
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	44,058.45	0.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	13,658,531.10	20,340,805.48
19	Тайлант үеийн үр дүн	6,112,495.18	6,112,495.18
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	19,771,026.28	26,453,300.66

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан мянган төгрөгөөр

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	43,495,536.49	56,266,746.35
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	31,551,099.55	51,277,743.16
110	Орлогын албан татвар	19,545,971.24	37,703,867.49
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	19,731,150.74	37,903,837.45
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-185179.5039	-199,969.96
113	Хөрөнгийн албан татвар	7,938,581.17	9,139,918.09
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	4,066,547.14	4,433,957.59
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	458,010.00	396,755.09
1181	Газрын төлбөр	3,591,825.99	4,000,963.49
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	16711.14968	36,239.01
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,182,421.78	3,019,772.07
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,090,135.84	2,994,096.88
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	9,762,015.15	1,969,231.11
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	38,054,667.47	52,034,799.65
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	38,054,667.47	52,034,799.65
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,970,686.79	5,590,741.17
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	892,503.48	1,294,198.38
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	181,945.22	266,093.27
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	647,493.78	110,157.97
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	663,708.22	942,765.60
2105	Нормативт зардал	0.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	185,433.05	65,766.30
2107	Томилолт, зочны зардал	2,307.30	5,004.10
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,180,786.37	1,073,250.58
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	216,509.37	1,833,504.97
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	33,819,980.68	46,384,058.47
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	5,440,869.01	4,231,946.70
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	1,612,986.28	3,089,484.30

22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,612,986.28	3,089,484.30
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,612,986.28	3,089,484.30
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-1,612,986.28	-3,089,484.30
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	3,827,882.73	1,142,462.40
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,791,936.09	5,619,818.82
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	5,619,818.82	6,762,281.22

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан мянган төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	12,722,785.40	8,596,343.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	7,154,737.40	5,716,192.44
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,109,538.20	3,573,276.88
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	788,976.80	726,957.88
210101	Үндсэн цалин	454,914.50	400,554.48
210102	Нэмэгдэл	199,474.30	195,163.38
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	115,988.00	92,436.12
210104	Урамшуулал	18,600.00	38,803.90
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	98,454.30	91,401.14
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,655.00	64,164.14
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,948.40	7,122.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,981.80	2,380.50
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,655.40	4,967.03
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,213.70	12,767.02
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	953,883.40	751,249.89
210301	Гэрэл, цахилгаан	212,408.90	156,829.78
210302	Түлш, халаалт	432,699.10	341,585.86
210303	Цэвэр, бохир ус	264,210.40	208,269.24
210304	Байрны түрээс	44,565.00	44,565.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	477,912.00	474,472.05
210401	Бичиг хэрэг	19,700.00	19,645.80
210402	Тээвэр, шатахуун	43,412.00	41,650.65
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,600.00	13,208.02
210404	Ном, хэвлэл	3,000.00	2,894.11
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	365,000.00	365,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	32,200.00	32,073.48
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	318,113.00	308,575.25
210604	Урсгал засвар	318,113.00	308,575.25
2107	Томилолт, зочны зардал	10,670.00	4,428.10
210702	Дотоод албан томилолт	10,670.00	4,428.10
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	665,400.00	607,114.27
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	665,400.00	607,114.27
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	796,128.70	609,078.30
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	757,128.70	591,030.45
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	39,000.00	18,047.85
212	ТАТААС	60,000.00	60,000.00
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	60,000.00	60,000.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	60,000.00	60,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,985,199.20	2,082,915.57
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	2,922,124.20	2,022,701.52
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	2,922,124.20	2,022,701.52
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	63,075.00	60,214.05
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	63,075.00	60,214.05

22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	5,568,048.00	2,880,151.34
223001	Бусад хөрөнгө	5,568,048.00	2,880,151.34
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	12,722,785.40	8,127,101.12
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	0.00	1,491,075.80
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	0.00	1,491,075.80
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	11,097,608.40	6,617,907.71
320001	Орон нутгийн төсвөөс	9,606,532.50	6,617,907.71
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	1,491,075.90	0.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,503,523.10	18,117.62
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	20,000.00	18,117.62
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	1,483,523.10	0.00
36	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	121,653.90	0.00
360001	Тусламжийн эх үүсвэрээс санхүүжих	121,653.90	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	1,483,523.16
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	1,014,280.49
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	72.00	74.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6.00	6.00
610001	Төсвийн байгууллага	6.00	6.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	33.00	34.00
620001	Удирдах ажилтан	8.00	8.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	12.00	13.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	6.00	6.00
620004	Гэрээт ажилтан	7.00	7.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	33.00	34.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	14.00	15.00
650010	Гэрээт ажилтан	7.00	7.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7.00	7.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан мянган төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	ТАЙЛАНТ ОН
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	478,155.31
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	302,539.23
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	153,114.32
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,226.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,226.00
2107	Томилолт, зочны зардал	576.00
210702	Дотоод албан томилолт	576.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,603.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,603.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	147,709.32
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	143,859.32
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,850.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	149,424.91
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	105,679.17
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	105,679.17
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	43,745.73
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	43,745.73
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	175,616.09
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	175,616.09
223001	Бусад хөрөнгө	175,616.09
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	478,155.31
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	478,155.31
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	12,163.61
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл	0.00

131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	343,618.41
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,310.40
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	116,062.90
III	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 16,118,827.9 мянган төгрөгийн 10 алдаа, зөрчил илэрснээс, 7,617,611.0 мянган төгрөгийн 3 алдааг аудитын явцад залруулж, 45,525.4 мянган төгрөгийн 4 зөрчилд 4 албан шаардлага, 8,459,191.4 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд зөвлөмж өгч ажиллаа.

Аудитаар нийт 7,617,611.0 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад алдааг залруулж ажиллалаа. Үүнд:

- Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн тусламж хандиваар авсан дүнг хөрөнгийн тусламж хандиваар авсан дүнтэй тулган баталгаажуулахад 1,191,481.9 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн
- Санхүүгийн байдлын тайлангийн цэвэр хөрөнгө, өмчийн дүнг өмчийн өөрчлөлтийн дүнтэй тулган баталгаажуулахад 6,256,354.1 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн
- Санхүүгийн байдлын тайлангийн бараа материалын дүнг бараа материалын тайлангийн эцсийн үлдэгдэлтэй тулган баталгаажуулахад 169,775.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн

Аудитаар нийт 8,504,716.8 мянган төгрөгийн 6 зөрчил² илэрснээс, 45,525.4 мянган төгрөгийн 8 зөрчилд 4 албан шаардлага хүргүүлж, 8,459,191.4 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн.

5.2 Албан шаардлага

- Тайлант хугацаанд 1 иргэнд 4,000.0 мянган төгрөгийн дэмжлэгийг давхардуулан олгосон,
- Төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөөнд зүүн бүсийн төрийн албан хаагчдын сургалт, урлаг, спортын арга хэмжээний зардлыг төсөвлөн зарцуулсан боловч дахин засаг даргын нөөц сангаас 5,000.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан
- Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс аймгийн Татварын газарт сургалтын зардлын дэмжлэг 10,000.0 мянган төгрөгийг олгосон,
- Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс 9,900.0 мянган төгрөгийн ном худалдан авсан,
- Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс 8,500.0 мянган төгрөгийг баяр наадамд зарцуулсан,
- Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс 3,183.4 мянган төгрөгийг санхүүчдийн баярын арга хэмжээнд зарцуулсан,
- Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс 1,442.0 мянган төгрөгийг сумын шинэ жилийн баярын зардалд зарцуулсан,
- Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс 3,500.0 мянган төгрөгийг бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авахад зарцуулсан байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 25 дугаар зүйлийн 25.10-д "Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд хандив, тусламж өгөхийг хориглоно", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-д "хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох", 15.1.5-д "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах", Сангийн сайдын 2021 оны 61 дугаар тушаал "Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам"-д заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Төсвийн бүрдүүлэлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт : Тайлант онд ХХОА татвар 7,948,276.8 мянган төгрөгөөр, ТТАМ төлбөр 178,465.5 мянган төгрөгөөр, газрын төлбөр 246,036.5 мянган төгрөгөөр, хөрөнгө борлуулсны орлого 49,324.8 мянган төгрөгөөр, малын албан татвар 27,388.4 мянган төгрөгөөр, нэр заагдаагүй орлого 9,699.4 мянган төгрөгөөр тус тус төсөвт дутуу төвлөрүүлсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1 "хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх", Цогтцэций сумын ИТХ-н 2023 оны 08 дугаар сарын 25-ны өдрийн 12/03 тоот тогтоолын 1 дүгээр зүйлд заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж албан татварыг төсөвт бүрэн төвлөрүүлэх,

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Өмнөговь аймаг дахь төрийн аудитын газарт 2024 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдаа зөрчлийн утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн тусламж хандиваар авсан дүнг хөрөнгийн тусламж хандиваар авсан дүнтэй тулган баталгаажуулахад 1,191,481.9 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн	1	1,191,481.9	-	-	1	1,191,481.9	1	1,191,481.9	-	-	-	-
Санхүүгийн байдлын тайлангийн цэвэр хөрөнгө, өмчийн дүнг өмчийн өөрчлөлтийн дүнтэй тулган баталгаажуулахад 6,256,354.1 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн	1	6,256,354.1	-	-	1	6,256,354.1	1	6,256,354.1	-	-	-	-
Санхүүгийн байдлын тайлангийн бараа материалын дүнг бараа материалын тайлангийн эцсийн үлдэгдэлтэй тулган баталгаажуулахад 169,775.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн	1	169,775.0	-	-	1	169,775.0	1	169,775.0	-	-	-	-
Дүн	3	7,617,611.0	-	-	3	7,617,611.0	3	7,617,611.0	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Алдаа зөрчлийн утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс аймгийн Татварын газарт сургалтын зардлын дэмжлэг 10,000.0 мянган төгрөг олгосон	1	10,000.0			1	10,000.0						
Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс 9,900.0 мянган төгрөгийн ном худалдан авсан		9,900.0				9,900.0						
Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс 8,500.0 мянган төгрөгийг баяр наадамд зарцуулсан	1	8,500.0			1	8,500.0						

